

ԵՐԲ ՍԻՐՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՔ

Երեսները կարմիր, աչքերը փայլուն, շնչառութիւնը կարճ, եկառ. Հ. Կ. Խաչի բուժարանը քառասունը անցած հիւանդ մը և կտրուկ բառերով բացատրեց թէ քանի մը ամիսէ ի վեր շնչառութիւնը՝ կը դժուարանար, ամենափոքր աշխատութեանը շունչը կը բռնուէր ու ստիպուած էր կենալ օդ առնելու համար, երկայն քալելը անկարելի էր, ծանր բան մը վերցնելը շատ դժուար Սիրտը կը բաբախէր արագ արագ ու առանց պատճառի Գիշերը քունը չէր տաներ ու զըլուխը բարձր պռակիլ ստիպուած էր:

Մեր հարցումներուն վրայ պատասխանեց թէ տղայութեանը ծանր յօդացաւ ունեցած էր տաքութեամբ, որ տեւած էր երկու ամիս: Անկէ յետոյ միշտ սիրտի բաբախումներ ունեցած էր:

Մէզին չափը շատ քիչցած էր ու ոտքերը ատեն ատեն կ'ուռեւնային: Քննեցինք և գտանք որ արդարեւ մէզը կը պարունակէր albumine. ոտքերը ուռած էին: Լեարդը խոշորցած էր: Սիրտը արագ ու անկանոն թոքերը խճողուած: Սիրտին ձայները բնախօսական չէին, այլ ֆլոց մը (souffle) կը լսուէր այդ ձայներուն մէկուն տեղը:

Ախտաճանաչութիւնը եղած էր: Սիրտի հիւանդութիւն ունէր (insuffisance mitrale), հետեւանք իր տղայութեանը ունեցած յօդացաւին:

Հիմա այս անձը կը տառապէր սիրտէն ու եթէ օր առաջ գիտնար թէ ի՞նչպէս պէտք էր ապրեր իր հիւանդութեան հետ, շատ աւելի լաւ վիճակի մէջ կրնար ըլլալ:

Սրտի հիւանդութիւնները մասնաւոր առողջապահութիւն մը ունին: Ամէն անձ որ ունի սիրտի հիւանդութիւն, պիտի հետեւի այդ խորհուրդներուն, առողջապահական պայմաններուն, եթէ կ'ուզէ երկար ատեն իր առողջութեան հաւասարակշիւութիւնը պահել:

Սիրտի հիւանդութիւններու ընթացքին, չափազանց կարեւոր է նկատի առնել առողջապահական միջոցները:

Պէտք է ժամացոյցի պէս կանոնաւորել ապրելակերպը, անփոփոխ ժամեր՝ անկողինէն ելլելու և ճաշի նստելու համար: Այցելութեանց չերթալ: Ամէն նոր զբաղում աւելորդ յոգնութիւն կը պատճառէ: Երբեք չաճապարել (ո՛վ է չահեր աճապարելով): Շարժումի խնայողութիւն ընել: Նոյնիսկ շարժումները այնքան մեքենական դարձնել, որ այլեւս կատարուին անզգալաբար, ինքնաբերաբար: Նոյն ճամբան բռնել, նոյն ձեւով շարժիլ, նոյն չափով քալել: Ծաշէն յետոյ նոյն ճշգրութեամբ երթալ նստիլ նոյն թիկնաթոռին մէջ, 10

վայրկեան հանդիստ ընելու համար, Շաքաթը մէկ անգամ, եթէ կարելի է ամբողջ օրը, անկողինին մէջ պառկել: Զգուշանալ յուզումնէ՛րէ՛, Սնուհդին մասին ալ պէտք է ուշադրութիւն ընել:

Օրը չորս հաւասար ճաշեր ընել, որովհետեւ սիրտին աշխատանքը կը շատնայ ամէն ծանր ճաշէ յետոյ: Արեան երակային ճնշումը կը շատնայ այն պատճառաւ, որ ստամոքսին երակները արիւնով կը խռնուին: Դարձեալ պէտք է զգուշանալ շատ խմելէ մէկ անգամէն: Երբեք շատ տաք չխմել, ոչ ալ շատ պաղ: Կերակուրները շատ թեթեւ պէտք է ըլլան, դիւրամարս և սննդարար, այսինքն քիչ ծաւալի մէջ բաւարար սնունդ:

Պաղ կամ շատ տաք լոգանքներն ալ փնասակար են: Ուստի ծովի կամ գետի մէջ չլողալ երբեք:

Յանկարծական շարժումները արգելուած են, — ցատկել, ուժգին դիրք փոխել, տաք սենեակէն պաղ սենեակ և պաղ սենեակէն տաք սենեակ մտնել:

Բժ. Պ. ՔՕԼՕԼԵԱՆ

Հ. ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՅԻ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ. — Հայաստանի կարմիր խաչի Գլխ. վարչութիւնը շրջաբերականով մը կը տեղեկացնէ թէ 16 Դեկտեմբեր 1928ին Երեւանի մէջ բացուած է Հ. Կ. Խաչի համահայաստանեան առաջին համագումարը, որ փակուած է 18 Դեկտեմբերին, 5 նիստ գումարելէ յետոյ: Համագումարին ներկայացած են 91 պատգամաւորներ:

Օրակարգին վրայ կային 8 կարեւոր հարցեր, որոնց քննութենէն յետոյ համագումարը, ընդունելով հանդերձ կարգ մը Թերութիւններու գոյութիւնը, կը գնահատէ Հ. Կ. Խաչին հրաժարող կազմը: Մասնաւորապէս կը Թելադրուի «ուժեղացնել արտասահմանի կարմիր խաչերուն հետ կապը»:

Վերջին նիստին, որուն կը նախագահէր Հայաստանի Առողջա-հական Գործավար Մ. Գարդաշեան, կ'ընտրուի Գլխաւոր վարչութիւնը, որուն կազմը կը բաղկանայ 25 անդամներէ եւ 7 փոխ-անդամներէ:

Գլխ. վարչութեան նախագահն է բժ. Ս. Կամսարական, փոխ-նախագահ՝ բժ. Զալլատեան, պատասխանատու քարտուղար՝ բժ. Մարիամ Մանթաշեան, գանձապահ՝ բժ. Փ. Յակոբեան, անդամներ բժ. Բ. Աստուածատուրեան, բժ. Խ. Մարգարեան եւ ուրիշներ:

Բժ. Սիմէոն Լազարեան, Հայաստանի առողջապահական նախկին գործավարը, նշանակուած է Հ. Կ. Խաչի Մոսկուայի ներկայացուցիչ: Բժ. Մ. Յովսէփեան՝ Հ. Կ. Խաչի Ամերիկայի ներկայացուցիչ: Դանուշ Շահվերտեան՝ Հ. Կ. Խաչի Եւրոպայի ներկայացուցիչ: